

Rootsi: maa on meie maast kálmem, agga sellegipárrast on inimised ka seáigi, jubba peále wiiskámmend aastat, mitmes maakonnas elli:naerist sure hinna ja kassufamisega elli párrast harrinud; pannewad weel peálegi naerist talwe peále kopa, et sedda sáa, mis Saaksa: maal ei tehta, et neil parremat on; agga sódawad tedda kál ellajatele, ennamiiste lehmile, et ennam yima sáda. Kui se naeris Rootsis sig: gib, eks ta siis ka meie maal peaks siggima, kui mitte kóigis paigus, siis ómmetige wiisiste Láne:, Harjo:, Járwe:, Willandi: ja Sare: maal? Suurt ja ránka tóed temma ei tarwita, agga hind ja kassu saaks suur kál ollema. Kui need páwad saaksid tullesma, et meie maal nenda kuida Saaksa: maal, ótsast ótsani lamp tallorahwa tubbades walget ols: leks tegemas ja rahwa káes káimas: siis ei saaks ennam sedda kahju ollema, mis scieajani perotullest náhtud tulles wad, ja lóppeks siis ka se ilge metsa raistamine, mis peros puite párrast náhtakse súndiwad ja ollewad.

Teame sedda kóit, et kui mees metsa lähheb peropalka toma, et siis mitto kórd, kes teab? kui mitto puud mahhas: raiub, mis metsa játtab máddanema, kui puud keerde leiab ollewad, et ei anna peergu kiskuda; ja seddawisi, kuida sel: geste teame, hukatakse ilmötsa metsa.

Olleks siis wággá hea, ja wággá sowida, et ausad möis: sawannemad esimesest wóttaksid elli:naeri harrimise katset teha, kállap siis taggajárrele kórdaminnemist ja rohket hes: ad sennest saaks tullesma ja náhtama; egga polleks siis muud murretseda, muud kui agga tamp: eht elliweskit sinua ja táns: na teha, ja esiótsast tarka ellitampijad Saaksa: maalt eht Rootsi:st táanna kuisuda, kelle káest ellindldri ammetit óppida. Wannal ennemuinatsel ajal ei ólnud meie rahwal ainuáski weskit, mis jahhu teeb, waid tampisid ja tóukasid wilja uhmrites peneks, mis naesterahwa kóhhus olli teha: náid on meil kóit: saggused westid, tule- ja wessi:, sae:, tamp: ja wassewestid, egga teadnud need, kes ommal ajal uhmrise omma leiwajahhu wótsid, sedda ei unneski ettenáhha, et in: nimesed nenda targaks píddid sama, et tuult ja wet móistaks: sid súndida, kaks peálastiku kiwi káima, ja jahhu tegges: ma panna. Nenda lähheb siis inimese suggu ikka targes: maks, ja kóit ello ja ellamine selle lábbi parremaks.

Kóige wiimsest weel úks

L õ p p o s õ n n a.

Úks táhtwamat eht kalender náitab kál mitme melest ja móttest úks táhhi assi ollewad, tennest suurt luggu polle píddada; agga ei olle se mitte tóssi: sest táhtwamat on se ras: mat, mis úhhe rahwa keskes kóigelaiemalt jookseb, ja tuls: leb ta igga ueaastaga uut luggemist rahwa káite toma. Kui náid luggemised, mis tahha ótsa lissatakse, head eht pah: had, targad eht rummalad; siis, sedda móda, kuida juhtus: wad ollema, head eht pahha eddesaitawad; eht rahwast: targemaks eht ka rummalamaks tewad. Sedda wimast siis: karta ja wiisiste ettenáhha, kui teadmatad inimised kalens: drit kirjutawad, kes ei rahwa keelt óiete móista, egga sed: da ammusti óska tunda, kus temmal juhhatamist tarwis: lähheks, et ommas seisus kóiblituks sáda; mönne kahjo eest: ennast hoida; mönda head káitesáda, ja isfennast, omma: seisuse kutsumist; omma head ja pahha, ning omma maad: ja seádust óiete ja selgeste tunda: kui sesuggused teadmatad: kalendri luggemist kirjutawad, siis ei wói táhtwamatud: pars: remad olla, kuida tánnini meie marahwa káes neid náhtud: ollewad; egga wóinud neist siis ka mingisuggust head rah: wale, muud kui agga asjata rahha koutust; peálegi weel sel: ge móistmise ja óige usso óppetuse seggamist kahjaks tulla; kuida sedda Jummal: parrako! mönnest kóibamata kalendri:st: mönni asta jársko on náhtud.

Et luggu nenda, sepárrast olleme armastuse párrast ja: Jummal: melepárralifest armo nõust omma waese tallorah: wa wásto, temmale kóibawat kalendrit iggatsend káitemurs: retseda, kus ei halpi jansimist, egga unnistajate sonnimist, waid agga sedda siiskirjutud, mis targemale ja óppetuse: himmulisele kóibaw, parras ja óppetuse kóhta ommane on.

T e ä d a a n d m i n e.

Kolin aastad olleme jársko marahwa ka: lendrit wáljaandnud, ja on sedda muist kóigis: paigus, muud kui agga mitte Tartus, surema